

For det første forekommer det mig, at der er en ganske naturlig Forbindelse mellem en saadan Institution og det Forslag til Næringslov, der foreligger heri Tinget, da det jo væsentlig er paa Næringslivets Omraade, at den Slags Tvistigheder jævnlig kunne opkomme, som der kan være Trang til at regulere gennem en saadan Institution. Der er heller ikke ved det foreliggende Lovforslag tænkt paa, at det skulde finde Anvendelse paa Landet, i alt Fald ikke paa det egentlige Landarbejde. Det siges udtrykkeligt i § 1, at de Arbejdere, man der har for Bøje, og som kunne vælge Tilidsmænd til Arbejdsretter eller Enighedskamre, ere kun saadanne, der yde Arbejde i Haandværk, Fabrikdrift og i Virksomhed ved Befordring til Lands af Personer og Gods. Landarbejderne, de egentlige Landarbejdere, ere altsaa udelukkede. Det forekommer mig derfor, at det vil være naturligt at sætte denne Sag i Forbindelse med Udkastet til den ny Næringslov. I strengere Forstand kan man ganske vist ikke sige, at det er en Sag, der angaar Næringsdrift, men i vore Dage, hvor just disse Spørgsmaal i saa høj Grad ere oppe og trænge sig frem med Krav paa Løsning — i vore Dage, siger jeg, vilde en Lov om Næringsforhold, der ikke løser dette Spørgsmaal, efter min Formening være lidet naturlig. Dernæst vil jeg fremhæve, at ved at sætte Sagen i Forbindelse med den ny Næringslov, kommer man paa en ganske naturlig og lempelig Maade ind paa at danne en saadan Institution, uden det ret betydelige Apparat, der sættes i Gang ifølge det her foreliggende Lovforslag. Ifølge dette Lovforslag kræves der en hel stor Organisation for at danne et Valgapparat, som ganske vist, foruden at skabe Grundlaget for Enighedskamre, tillige skal danne Grundlaget for Arbejdsretterne. Men naar man indtager det Standpunkt, som jeg i alt Fald staar paa, at jeg med langt større Interesje ser paa Afsluttet om Enighedskamre, og vilde foretrække, at hele Afsluttet om Arbejdsretter kunde udgaa af Loven, saa maa det sikkert erkendes, som ogsaa antydet her i Dag fra anden Side — det var den højtærede Indenrigsminister, der fremhævede det — at være et meget betydeligt Apparat, der maa sættes i Gang alene for at danne de foreslaede Enighedskamre. Dertil kan svares, at der jo ogsaa vil kræves en Organisation for at danne de Voldgifts- og Forligskamre, som Kommissionens Mindretal foreslaar. Det er ganske rigtigt; men det maa bemærkes, at denne Organisation ikke er nødvendig alene af Hensyn til Forligskamrene. Den er eller

vil blive institueret af Hensyn til i det hele at fremme det paagældende Fags Løve og Nytte, deriblandt ogsaa Valg af delegerede til Forligs- og Voldgiftskamre, hvorimod man i det foreliggende Forslag vil have hele dette Apparat alene for Valgets Skyld. Jeg ser ogsaa i det her fremhævede en yderligere Fordel ved at gaa den Vej, som jeg her har antydet, og som er antydet af Mindretallet i Næringslovkommissionen. Der er en Indvending, som vil blive gjort og vistnok ogsaa er gjort mod det Forslag, som Mindretallet har fremmat, nemlig den, at man ad den Vej nødvendigvis kommer ind paa en offentlig Anerkendelse af de allerede nu faktisk bestaaende Arbejdsforeninger. Det er selvfølgelig ogsaa rigtigt; det er uundgaeligt, men jeg vil dertil sige, at hvad enten man kommer ind paa denne Vej eller ikke, vil det faktiske Resultat i alle Tilfælde blive det samme. Hvad enten der, som efter dette Forslag, bliver Tale om at vælge Tilidsmænd til Arbejdsretter og Enighedskamre, eller, som Kommissionens Mindretal har tænkt sig, at vælge delegerede til Forligs- og Voldgiftskamre, vil det — det er der ikke Skygge af Tvivl om — blive de faktisk bestaaende Arbejdsforeninger, hvis Indflydelse her bliver den afgørende. Man kan være tilfreds eller tilfreds dermed; men Kendsgerningen kan man ikke med Nytte bestride, den maa man regne med. Hvis man vil frem ad den Vej, som her tænkes paa, ama man gøre Regning paa at finde Samvirken og Samarbejde med den store Indflydelse, som de nu bestaaende Foreninger faktisk have vist sig at besidde. Jeg tror, det er en yderligere Fordel, hvis man fulgte den Vej, Mindretallet i Næringslovkommissionen gaar, at man maaste ad den Vej kunde faa nogen Indflydelse i modererende Retning paa, hvorledes disse Arbejdsforeninger virke; thi det er jo givet, at de ikke ville kunne opnaa den ministerielle Anerkendelse, uden at deres Vedtægter rette sig efter de Betingelser, som Loven i saa Henseende foreskriver. Dertil kan jo altsaa ganske vist siges, at det er et Spørgsmaal, om Arbejdsforeningerne ville underkaste sig disse Betingelser, om de ville søge den ministerielle Anerkendelse. Ja, det er mig ganske klart, og maa vist være klart for enhver, at uden en Kedebonhed hos de nu bestaaende Arbejdsforeninger til at gaa den Vej, her er antydet, vilde de Love og Bestemmelser, man maatte træffe paa dette Omraade — naar man ikke vil gaa den absolute Tvangs Vej — blive et dødt Bogstav. Jeg mener, at man i alle Tilfælde maa regne paa en saadan Kedebonhed.